

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS: The Provincial
Cor. Pritchard Ave. and McGregor Library
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII.

4. 65 (1428).

ВІВТОРОК, 3 ЧЕРВНЯ 1930.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 3, 1930.

No. 65 (1428).

VOL. XII.

ЧОТИРОХ БЕЗРОБІТНИХ ІМІГРАНТІВ ЗАСУДЖЕНО НА ТРИ МІСЯЦІ ВЯЗНИЦІ І ДЕПОРТАЦІЮ

Чотирох молодих британських іммігрантів, які опинилися без праці й засобів до життя зовсім не зі своєї вини, засуджено в поліційному суді у Вінніпегу на три місяці в'язниці кожного й на депортацію. П'ятого обвинуваченого звільнено. Всі п'ять були обвинувачені у "волобітстві".

Обвинувачення проти британських робітників виставили імміграційні урядники. Після їх свідчень, повоприбувши британцям дано їм і в'язниці в домініційній імміграційній галі через свято, однак вони, не маючи праці ані грошей, були змушені перебувати там через понеділок. На це імміграційні урядники згодилися й віддали робітників у руки поліції.

Поліційний суддя Грейгем, засуджуючи безробітного Сідні Б. Елсена на три місяці в'язниці й депортацію, сказав йому: "Я не бачу причини, чому"

провінція Манітоба має тримати таких, як ви".

Засуджуючи Джана Фарквара, який нарікав, що йому не зарекомендувалося достаточної платні, суддя сказав: "Не за роботою ви шукали. Чоловік у вашій становищі не може диктувати платні".

Віг'ям Дейвіс, якого звільнено, сказав судді, що вони працювали лише вісім днів від початку й пішли до імміграційної галі, бо думали, що "хтось повинен заглянути за нами".

На це суддя сказав: "Ви повинні самі опікуватися собою. Вас не потрібно в місті і ви лише забираєтеся на ферми такі заради".

Як трактує безробітних капіталістична влада, та сама влада, що спровадила їх до Канади. І для неї не робить ніякої різниці, що ці безробітні прибули недавно з Великої Британії — "матірньої країни", як патріоти люблять казати.

ВИБОРИ ВІДБУДУТЬСЯ 28 ЛИПНЯ

ОТТАВА, 31 травня. — Сьогодні розглядає парламент послі роз'їздів домів. Вибори призначено на 28 липня, а номінаційний день буде 21 липня, один тиждень перед виборами.

ри відкинули внесок Джеймса Мордока, щоб усунути ці уступки з кодексу. Після голосування був такий: 14 за, 18 проти.

Уступки кримінального кодексу, що накладають гостріші карі за обвинувачення в бунті, були додані до кодексу після генерального страйку у Вінніпегу в 1919 році. Тоді при владі був так званий юніонний уряд, прем'єром якого був тодішній провідник консервативної партії Артур М'єн.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ СТАВИТЬ КАНДИДАТІВ У 10 ОКРУГАХ

ТОРОНТО, Ont. — Згідно з рішенням Поліційного Комітету Комуністичної Партії, запропоновані рішення, що стосуються виборчих кандидатів, ідуть у виборчу кампанію з програмою Комуністичної Партії Канади. Провідничі рішення може підняти змінам, однак найважливіші округи, в яких робітничі кандидати ідуть у виборчу кампанію, є такі:

Округ Гейс Бей у Новій Шотландії.

Центральний робітничий округ у Монреалі.

Торонто й Гемптон у південній Онтаріо.

Содборський округ.

Порт Артур або Форт Віліям.

Північний і Північно-Центральний Вінніпег.

Найважливіший округ Альберти.

Центральний робітничий округ Ванкуверу.

ДВОХ СТРАЙКОВИХ ПРОВІДНИКІВ ЗАСУДЖЕНО НА В'ЯЗНИЦЮ

БРЕДФОРД, Англія, 29 травня. — Шістьнадцять осіб сталися вчора в суді у зв'язку з вівторковими розрухами, під час яких робітники рушили з комуністичного мітингу, щоб штурмувати міський ратуш і звільнити сімох своїх товаришів, що були арештовані під час попередніх розрухів того самого дня.

Поліція каже, що між арештованими було двоє комуністів з Лондону, які прибули недавно до Бредфорду разом з

іншими агітаторами, щоб викликати "заколот" серед страйкувальних текстильних робітників.

Обох комуністів засуджено на два місяці в'язниці кожного й на заплачення по 40 шілінгів карі. В'язниця за те, що вони мали вдарили поліцаїв, а грошева кара за ставлення перешкод поліції.

В країні з "робітничим" урядом поліція без страйкувальних робітників і потім тих самих робітників засуджують ще на в'язницю.

Число убитих робітників у Рангуні дійшло до 168

Бритійська поліція стріляла до залізничних робітників, які побігли до британських урядників залізничної шапи коло Калькути. — П'ять робітників були поранені.

БОМБЕЙ, Індія, 30 травня. — Наспівши суди повідомлення кажуть, що число убитих під час страйкувальних розрухів у Рангуні, в Бурмі, дійшло сьогодні до 168. Боротьба велася протию доковими-робітниками, з одної сторони, а страйководами, поліцією та військом. — з другої. Більше як 700 осіб було поранених.

Поліція з бамбусовими палками допомагала кінноті бити індусів.

БОМБЕЙ, Індія, 29 травня. — Розрухи індусів поширилися сьогодні на округ Калькути. Три тисячі робітників, обурені змінною системою виплачування платні, облягли й тяжко ушкодили двох британських урядників залізничної шапи в Ліау, коло Калькути.

Бритійський інспектор і сержант командували відділом поліції, що вистрілами пробивали собі дорогу через юрбу, щоб відбити захоплених урядників. Нить робітників були поранені вистрілами, а інспектор і сержант були ушкоджені цеглами. Робітники підпалили три залізничні вагони, заки робітничі.

ДАРАСАНА, Бомбей, Індія, 31 травня. — Бритійська кіннота нахала на групу з 156 націоналістичних добровольців, що зробили сьогодні рано рейд на місцеві соларні, тратувала їх кіннотами і біла, тяжко їх поклали.

Майже всіх поранених добровольців відставлено до шпиталів.

СУТИЧКА НА ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКИМ КОРДОНІ

МАРІЕНВЕРДЕН, Німеччина, 27 травня. — Недалеко села Нойгофен німецька погранична сторожа вбила польського офіцера-пограничника. Німці кажуть, що бійка з польськими пограничниками скінчилася після того, як польки перейшли кордон і німці хотіли їх арештувати. Перші поклали стріляти поклаки, а потім німці. Внаслідок стрілянини поранено польського старшини-посту; що він скоро помер.

Німецький старшина також дістав чотири рани, але вони не загрожують його життю. Міністерство закордонних справ, разом з пруським урядом, розпочало слідство в цій справі.

ли стріляти поклаки, а потім німці. Внаслідок стрілянини поранено польського старшини-посту; що він скоро помер.

Німецький старшина також дістав чотири рани, але вони не загрожують його життю. Міністерство закордонних справ, разом з пруським урядом, розпочало слідство в цій справі.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ПРИЗНАЄ ЗРІСТ КОМУНІЗМУ В ІНДІЇ

Зріст комунізму в Індії займає визначне місце в першому розділі 64 речого "Звіту про моральний і матеріальний прогрес та відносини в Індії", що з'явився недавно опублікований. Звіт говорить про рік, що скінчився в березні 1929 року, і був виготовлений британським урядником в Індії Ковтменом. Пого обов'язком є представити події в Індії в світлі, прихильним до продовжування капіталістичної експлуатації та британського правління. В своїм звіті Ковтмен каже:

"Зріст комуністичної пропаганди і впливу, особливо серед індустриальних класів певних великих міст, викликав неспокій для влади.

"Щоб поборювати небезпечні, випиваючи з комуністичної діяльності, уряд Індії висунув законодавчі зборили законопроект про публічне безпеченство."

Звіт вказує, що в 1928-9 р. було 203 страйки, які охопили 506,851 робітників, проти 129 страйків у 1927-8 р., що охопили 131,655 робітників. Загальне число робочих днів, втрачених у 1928-9 р., подано на 31,647,404, яке є більшим ніж загальне число втрачених днів за п'ять попередніх років, взятих разом.

ли стріляти поклаки, а потім німці. Внаслідок стрілянини поранено польського старшини-посту; що він скоро помер.

Німецький старшина також дістав чотири рани, але вони не загрожують його життю. Міністерство закордонних справ, разом з пруським урядом, розпочало слідство в цій справі.

Безробітні Вінніпегу!

ДЕМОНСТРУЙТЕ ПРОТИ ПРОДОВЖУВАННЯ ІГНОРУВАННЯ ВАШИХ УМОВ
У ВІВТОРОК, 3 ЧЕРВНЯ, В ГОД. 8 ВЕЧ.
НА МАРКЕТ СКВЕР

ДОМАГАЙТЕСЯ БЕЗПЛАТНОЇ АСЕКУРАЦІЇ ВІД БЕЗРОБІТТЯ! БОРЬТЕСЯ ЗА 7-ГОДИННИЙ ДЕНЬ І 5-ДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ! ОРГАНІЗУЙТЕСЯ В БОЄВІ ЮНИ!

Працюючі робітники! Виходіть також і демонструйте вашу солідарність з безробітними! Іх боротьба є вашою боротьбою.

БУДУТЬ ПРОМОВЛЯТИ:
ЛЕСЛІ МОРІС, ДЖ. ПЕНЕР, Т. А. ЮЕН, В. Н. КОЛІСНИК

ФРАНЦУЗЬКЕ ВІЙСЬКО ЗДАВЛЯЄ ПОВСТАННЯ СЕЛЯН В ІНДО-КИТАЮ

ПАРИЖ, 31 травня. — Денеші з Ганною, у французький Індо-Китаю, до "Три Парізієн" каже сьогодні, що селянський повстанний рух в Індо-Китаю здобуває шоряд більший грунт.

У Шомою 28 травня й у Канто 29 травня французькі урядники з малими військовими ескортами були окружені селянами, по більше як 1,000 чоловік, які з погрозами домагалися скасування податків.

Ескорти, себто жовіри, почали стріляти, щоб розігнати маніфестантів, і двоє селян убили, а троє поранили. Кількох провідників арештовано.

ЗАБОРОНЯЮТЬ ДОВІЗ СІРНИКІВ З РАД. СОЮЗУ.

ВАШИНГТОН. — Секретар скарбу (міністер фінансів) Меллон видав розпорядок, на підставі якого мається заборонити довіз радянських сірників до З'єднаних Держав.

АРЕШТ 150 РОБІТНИКІВ ЗА ЧЕРВОНІЙ ПРАПОР.

ПАРИЖ, 26 травня. — Вчора відбулася велика комуністична демонстрація на цвинтарі Пердінс, де розстріляно паризьких комуністів. Кожного року в день річниці комуністи обходять на цвинтарі пам'ять погібших комуністів. Цього року була дуже погана погода, падав дощ зі снігом, однак помімо того поверх 10,000 робітників Парижа прийшли віддати честь борцям за комуну. Під час свята поліція заборонила розгорнути червоний прапор. Помімо заборони, комуністи виставили прапор, внаслідок чого 150 робітників було арештованих.

18 ОСІБ УБИТИХ ПІД ЧАС СУТИЧКИ В БРАЗИЛІ.

Б'ЕНОС АІРЕС, Аргентина, 30 травня. — Денеші з Сао Паульо в Бразилі кажуть, що в поліційній сутичці між поліцією а горожанами місточка Андрадас, в стеїті М'інас Герес, 18 осіб було убитих і 30 поранених. Між убитими є офіцер, що командував поліцією, та локальний поліційний провідник Орестас Гомез.

НА УВАГУ ВИБОРЦЯМ.

Цілий цей тиждень у північній Вінніпегу буде відбуватися спис управнених до голосування. Подбайте, щоб ваше ім'я було на лісті!

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ КОМПАРТІ У ВІННІПЕГУ.

Цим повідомляється всіх членів компартії, що загальні збори членства відбуються в четвер, 5 червня, в годині 8-ї вечером в кімнаті число 204 Bon Accord Block (Logan and Main Sts.).

Програма: Доклад про завдання партії, який дасть Т. А. Юен. Присутність всіх членів обов'язкова. Це повідомлення вистарчає для всіх українських членів.

Організатор 7-го дистрикту.

КОМУНІСТИЧНІ ВІЙСЬКА В КИТАЮ ЗАЙМАЮТЬ НОВІ МІСТА

АМОП, Китай, 30 травня. — Комуністи, що оточили Чан-Чав, 30 миль на захід від цього міста, приготуються сьогодні заатакувати місто. Червоної війська перетяли телеграфічні лінії й викопали траншеї через дороги, ізолювавши місто.

Націоналістичний комісар для здавлення опіуму в провінції Фукієн, великий прихильник банківського уряду, був убитий тут сьогодні. Комісар був перше ватажком бандитів у провінції Фукієн. Убивство було поліційною пістмою.

Звідомаєння з південної провінції Кіансі кажуть, що комуністи дає облягають Канчов.

ШАНГАЙ, Китай, 30 травня. — Непотвержені звідомаєння до Ханкіну кажуть сьогодні, що північні армії знову відіслали великі побіди над націоналістичним військом здвоя за лінії Гайчов-Тун-Кван у північній провінції Гонан. Північні наступають на схід і ходять поголосні, що вони знову завняли Квейтег у північно-східній частині Гонану.

КИТАЙСЬКОМУ НАЦІОНАЛІСТИЧНОМУ УРЯДОВІ ГРОЗИТЬ УПАДОК

ШАНГАЙ, Китай, 27 травня. — Міністер фінансів банківського уряду Сонг, що перебуває тепер у Шангаю, виявляє критичний стан у країні під владою націоналістів. Він виїхав телеграму до голови уряду Чан Кай-Ши, що є тепер на бойовій фронті проти північних генералів, в якій повідомляє його, що побіда банківського уряду мусить прийти скоро, бо в противний випадку фінансова криза може привести до поштового банкрутства й упадку уряду. Фінанси на воєнні операції уряду є на вичерпанні. В ба-

гатьох околих панує голод. Засві бідні і сподіються погалих жинів. Південь у руках комуністів. Комуністичні загони постійно посуваються в напрямку Ханкіну. Уряд не може виставити великої сили проти комуністів. Ті частини, що призначені для боротьби з комуністами, не є в силі поставити опору. Країні загрожує комунізм.

Коли взяти під увагу тяжкий стан країни й фінансової кризи, то на думку Сонга, лише скоро побіда над північними генералами може вратувати уряд.

ВОРОШИЛОВ ОСТЕРІГАС ПЕРЕД НАПАДОМ ІМПЕРІАЛІСТІВ НА РАД. СОЮЗ

МОСКВА. — Клим Ворошилов, народний комісар військових справ і голова Червоної армії, виступив на конференції Комуністичної Партії московського району з промовою про зріст небезпечки нападу на Радянський Союз з боку імперіалістів. У своїй промові він привів дані про величезний зріст збройних сил імперіалістів, особливо в країнах, що сусіду-

ють з Радянським Союзом.

На конференції промовляв також Умшліхт, заступник Ворошилова. Між іншим він сказав:

"Не можна наперед визначити час, коли має розпочатися війна; але ясним є, що війна неминуча і що вона розгорнеться в найближчих часах. З огляду на те ми завжди мусимо бути напоготові."

В ПІВНІЧНІМ ВІННІПЕГУ ПОПОВНЕНО ЗАГАДОЧНЕ УБИВСТВО

У Вінніпегу поповнено намір убивства, яке є оповите великою загадочністю. В середу перед північно минулого тижня убив хтось Василія Чарана під ч. 447 Гералс стріт і досі поліція не могла знайти убийника ані впасти на його слід. Про убивство перша відоміла жінка Барана, яка після донесень денної преси, пізно вечером повернула з церковного мітингу до дому й застала чоловіка убитим вистрілом з револьвера. Поліція арештувала жінку Барана й тримає її для дальшої інвестиції.

пересія 1929 року. Однак саний револьвер, що лежав у шухляді, десь подівся і всі старішу поліції знайти його не унімалися успіхом.

Як лише денна преса, поліція вважає, що вистріл до Барана був даний з рук якогось особистого приятеля, з яким убитий був добре познайомлений і до якого він мав велике довіря.

Денна преса пише, що Василь Баран був багатим чоловіком і визначним членом українських патріотичних організацій. Він і його жінка належали до Українського Народного Дому і до української православної автокефальної церкви. В ту ніч, що було поповнене убивство, жінка Барана власне мала повернутися з мітингу в православної церкви. Однак піп Савчук з української православної церкви повідомив "Фрі Прес", що жінка Барана через останні три роки не належала до його церкви і в ніч убивства вона була на жіночій мітингу в Укр. Нар. Домі.

Зразу думали, що мотивом убивства був грабіж. Це підтверджувала заява жінки Барана, що в хаті бракувало 100 доларів після докопання морду. Тимчасом пізніше виявилось, що убивство було поповнене з зовсім інших мотивів. На це вказує насамперед той факт, що Баран був убитий з власного револьвера, який купила його жінка в склепі Ешдана 27

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зв'язане з Українським Рухом у Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на році куліш Пritchard і Мек'гегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ПРАЦЮЮЧІ І ЇХ ГАЗЕТА.

"Радянське Село", харківська селянська газета, сигналу перерх 610 тисяч читачів. Харківський "Комуніст", велика щоденна газета, орган Комуністичної Партії (б) України — сигналу перерх 142 тисяч читачів. "Вісті", орган радянського уряду, має 110 тисяч читачів. "Комсомолец України", орган української революційної молоді, має 74 тисяч читачів. "Радянська Думка" на Шевченківщині (була Черкащина), округна газета — має 72 тисяч читачів. 103 газети, що виходять на Радянській Україні, розходяться одноорозово в 4 і пів мільйона примірників, з них 90 процент українською мовою.

Ці цифри пояснює не вимагають. Вони говорять ясно за себе до кожного, хто має розум. Вони відповідають тим "добродіям", які репетують, що на Радянській Україні немає волю слова.

Якого слова? Немає там волю контр-революційного слова. А слово, пролетарське, селянське — там відне, як ніде на світі. Зрештою і контр-революційні мають там волю слова. Осць взяти б хоч за приклад ефремівщину. І дано спромого з лави підсудних говорити до цілого світа. Радіо її принесло, поставили і сказали: говоріть, скільки влізе.

В Білгороді, столиці Югославії зараз судять 23-ох провідників хорватської селянської партії. Але вже на перше засідання суду нікого не впустили, крім кількох югославських кореспондентів та трох закордонних, розуміється, таких, "благороднолюбиві" яких запевнена. Суд не дозволив також робити записки із стенографічного звіту процесу.

Бо така "воля слова" по буржуазному.

Ми вертаємося до газети. Коли говоримо, що 610 тисяч українських селян читають свій центральний орган на Україні, то мусимо тут додати, що на Україні є 42 округи і в кожному з них є селянські округні газети, що кожна з них в середньому розходиться по 20 тисяч примірників. Що це нам каже? Це нам каже, що на Україні селяни читають вже газети. Про робітників, що мають десятки своїх газет — вже й не говоримо.

Ми хочемо тут говорити, як ми, українські робітники в Канаді, читаємо газети і які газети. Бо в Канаді також є воля друкованого слова. Навіть велика й широка воля. На вулицях великих міст не можеш з нею розминутися. Хлопці, обдери, замураїли, переймають вас хрипливими голосами і пхають вам за "нікля" в руки твою волю, хоч на оберемки її береш.

Але скільки ріжкого тріла у тій волі? Там вас перш всего годують вбивствами, грабжаками, банкрутствами, переконами, бейс-болами, консервативно-ліберальними передвборними кошками. Потім ріжкому політичним міжнародними новинками, ганісанними в такому освітленні, що дивує їх робітників сам того не помічаючи, затроє свій мізок.

"Укр. Голос", наприклад, користаючи з той воли преси, напише вам всі подробиці про розстріл Шумського, про арештування академіка Кримського, який зараз п'янує ефремівщину, як згангренованого трупя. Тож, може не довго прийдеється чекати, як петлюровський орган буде ще виклианати того, за яким недавно так широк плакав. Бо ж в Канаді воля слова.

Тришки інакше та воля слова має значіння, коли говоримо про робітничу пресу. Тут не одні може дописувач згадає "дегельним словом", коли побачити, як редактор "розчесав" його допис. А редактор мусить "чесати", мусить вишукувати езопівський стиль і зміст, коли бажає, щоб завтра робітнича газета не вдавляла отою "волею слова".

В тому то якраз суть, чому на Радянській Україні так росте й розвивається друковане українське слово. Бо воно пише те, чого робітників й селянинові потрібно. Бо воно нічого не замовчує і все називає його справжнім іменем. А в капіталістичних країнах треба робітників не тільки захоувати передплачувати газету, але й вичити, як треба читати робітничу газету.

Справа це марудна, довга — але іншого виходу нема. Тому ми ставимо зараз кляч: робітники й фармери, передплачуйте, читайте й розповсюдуйте свою пресу!

Одинацять літ ми вже це проповідуємо. Цими клячами організували ми вже передову армію читачів, які навчилися вже цінити друковане робітниче слово. Але цього ще мало. Наша армія мала ще. Мала вона ще в порівнянні до українського робітничого й фармерського населення Канади. Ту армію треба збільшити обовязково. Без огляду на економічну кризу, на безробіття, на тяжкі умовни — її треба збільшити.

Хто її збільшить? Її може збільшити тільки та громада робітництва, яка організована, яка вже читає свою пресу. До вас, читачі, до вас організовані робітники й фармери, наші клячі: Поширюйте свою газету між новими читачами! Приєднуйте її нових передплачників! Ширіть її всюди, де ви живете й працюєте! Роблячи це — ви збільшите боєву революційну армію, передову стежу працюючої класи!

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ ТУРФДІМ І РЗТ!

Товариші! Ломбер енд Агрікулчурал Воркерс Індустріал Юніон оф Канада провадить зараз кампанію за збільшенням членства і за фінансовою підтримкою. Ми апелуємо до вас за співробітництвом, щоб допомогти нам організувати маси неорганізованих українських, польських і інших славянських робітників.

Теперішня ситуація між робітниками, замість полішуватися, з кожним днем стає гірша. Всюди робітники очікували літніх місяців з тою надією, що дістануть працю. Із заходу вони йдуть на схід, а ті на сході думають, як би тільки могли вони якимсь способом дістатися на захід, то знайшли б роботу.

Ми бачимо, що великий відсоток цих робітників — це іммігранти, які приїхали з країн центральної Європи. Ці іммігранти мають далеко меншу заробітну плату, як всі інші робітники. Вони не мають ніяких зв'язків з ніякою нашою робітничою організацією. Вони не мають поняття, в якій спосіб можна полішити свої обставини і як організуватися.

Неорганізованих робітників можна поділити на єдуючі три групи:

- 1. Ті, які перебувають в містах і містечках в західних провінціях.
2. Ті, що перебувають в фармерських околицях і в майнерських центрах північного Онтаріо.
3. Лісові і перехідні робітники в таких центрах як Кокрейн, Садборн, Тіммінс, Порт Артур, Венкувер і Вінніпег.

В містах і містечках Алберти, Саскчевану і Манітоби ми страчаємо переважно з робітниками з країн центральної Європи. Багато з них, наприклад в Едмонтоні, це робітники українці з Галичини. Дуже мало зробилося в тій справі, щоб наблизитися до цих робітників і пояснити їм, що їм і чому вони повинні до неї належати. Нашим обовязком є заставити вище згаданих робітників подумати над своєю юнією. Через організування Ломбер енд Агрікулчурал Індустріал Юніон вони можуть цим робітникам добути кращих обставин праці, а так само зближати їх до таких організацій як ТУРФДІМ і РЗТ, де вони ввійдуть в зв'язки з іншими робітниками їхньої народності і зможуть, як українські робітники, взяти активну участь в праці на культурному і освітньому колі.

Будуючи Ломбер енд Агрікулчурал Індустріал Юніон оф Канада — ви будете рівночасно ТУРФДІМ і РЗТ.

ком є притягнути їх бліше до робітничого руху. Де можна організувати юніоний локаль, ми повинні зібрати цих робітників і організувати такий. Де вже є організована мала група, там ми повинні помагати їй всіма своїми силами. Ці робітники мають дуже мало організаційного досвіду і потребують нашої помочи.

В фармерських округах значаються по більшій часті діти бідних фармерів, які мусять працювати для багатих фармерів, як також іммігранти, які прибувають зі старого краю і є зобовязані працювати на фермах через кілька років за дуже низьку плату. Ці робітники працюють частинно на фермах, а частинно на залізничних дорогах. ТУРФДІМ і Секція Молоді ТУРФДІМ повинні формувати тимчасові юніоний локалі, щоб очисити доповнити цими робітниками, що притягають до фармерських околиць на жива.

Праця більшої часті цих робітників є сезонна. Вони працюють в лісових кемпах і в залізничних дорогах в певний сезон. Довкола Порт Артур і Форт Віг'ям тисячі робітників з центральної Європи працюють в фрейтових шарах, на залізничних дорогах, на екстра генках і по лісових кемпах. До цього часу дуже мало зроблено, щоб організувати їх в юнію.

Завданням класово свідомих робітників є заставити вище згаданих робітників подумати над своєю юнією. Через організування Ломбер енд Агрікулчурал Індустріал Юніон вони можуть цим робітникам добути кращих обставин праці, а так само зближати їх до таких організацій як ТУРФДІМ і РЗТ, де вони ввійдуть в зв'язки з іншими робітниками їхньої народності і зможуть, як українські робітники, взяти активну участь в праці на культурному і освітньому колі.

Будуючи Ломбер енд Агрікулчурал Індустріал Юніон оф Канада — ви будете рівночасно ТУРФДІМ і РЗТ.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ЗДОБУТОК ТРУДЯЩИХ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Якийсь час тому, коротенька телеграма-блискавка зі столиці Казакстану Азма-Ату сповістила трудящих про нову величезну перемогу на фронті соціалістичного будівництва — закінчено будувати Туркестано-Сибірську залізницю — Турксиб.

З двох кінців — з півдня і півночі — почали будувати цей залізничний шлях завдовжки майже в півтори тисячі кілометрів. Дві групи будівників йшли з південної і північної — з революційним запалом, переборюючи нечувані труднощі, йшли крізь ліси, гори й річки на зустріч одна одній, беручи землю в залізо. Тепер біля мосту річки Куніб'ж вони зішлись і перший потяг, могутнім подихом, прорізавши одвічну тишу степів, перемажи рушив вперед.

Що ж дає країні Рад Турксиб? Поперше, — він об'єднує багатими районами Середньої Азії з хлібним Сибіром. Радянська текстильна промисловість лише до половини сировини доставала з середини країни, решту ж доводилося купувати за кордоном, витрачаючи на це щороку 100 мільйонів карбованців. Але, Середня Азія може дати країні всі 100 мільйонів бавовни.

Тепер, коли Турксиб хутко даватиме селянинові Середньої Азії дешевий сибірський хліб, йому не доведеться так багато сіяти зернових культур. Селяни Середньої Азії сїтиме бавовну і це заощадить країні 100 мільйонів карбованців щороку.

Але, цим не вичерпується величезне значіння Турксибу. Прорізуючи рісні на природні багатства району Казакстану, залізниця спричиниться до швидкого економічного розвитку цього краю і утворить міцні економічні зв'язки з Західним Китаєм. Приміром, тільки цього часу тут засівалося тільки 1 відсоток (один!) земельної площі. Але від тепер, край прокинеться і нові десятки тисяч гектарів землі даватимуть мільйони пудів ріжких культур. Далі — багаті поклади кам'яного вугілля, заліза, міді, оліва, марганцю, золота ще й досі майже не використовуються через те, що немає потрібного сполучення з цим краєм. Інакше буде тепер. Близькі копальні країни стануть на службу соціалізму.

Сибірський ліс, який досі міг потрапляти до Середньої Азії, проходячи через довжезлий кружний шлях, швидко завозить Середньо-Азіатські райони. У Західній Китаї відуть вантажі виробів радянської промисловості — нафта, цемент, метали, тютюн, гас. З Китаєм швидко приставлятиметься шерсть, шкіра, які раніше не було раїнь довозити. бо самий перевіз коштував більше, як крам. Протягом першого ж року роботи Турк-

сиб вивезе 8 мільйонів пудів лісу, 13 мільйонів пудів хліба, чверть мільйона пудів риби, 2 1/2 мільйони пудів продуктів тваринництва.

Турксиб — цей витвір робітничої класи, збудувать величез-

КАПІТАЛІСТИЧНИЙ СВІТ В ОБИЙМАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ.

Зрадикалізовані величезним визиском трудящі маси атакують, передні твердині капіталу.

Міжнародний робітничий рух перейшов у нову смугу розвитку, смугу, що не обіцяє нічого доброго світовій буржуазії. Основна причина цього — та криза, у яку зайшло капіталістичне господарство. Яка серйозна це криза, яких розмірів і розмаху вона набула, видно ось із цього.

Безробіття ще ніколи не досягало таких нечуваних розмірів, як тепер. За далеко неповним підрахунком в Америці понад 6 мільйонів безробітних. У Німеччині з 3 до половини мільйонів. В Англії — близько два мільйони. У Польщі — по містах безробітних понад 300 тисяч і понад півтора мільйона в сільських районах, що працюють 2-3 дні на тиждень. У польських селах близько 3 мільйонів безробітних наймитів. У Японії за приблизним підрахунком понад мільйон безробітних. В маленькій Австрії вже 450 тисяч безробітних. Так само і в Італії, і в Чехо-Словаччині, і в інших країнах. Загалом по всьому світі є 20 мільйонів безробітних. А коли ще взяти до уваги їхні родини, то це становитиме принаймні близько 70 мільйонів людей, що терплять від безробіття.

Всесвітній господарська криза, масові банкрутства соток підприємств, які або зівсім спинилися, або зменшили своє виробництво, і далі викликають на вулиці нові десятки тисяч безробітних.

Теперішня всесвітня криза капіталістичного господарства це не щось незвичайне і несподіване. Несподівана вона є тільки для меншовиків — цих підголосників і попіхачів буржуазії, які запевняли робітничу класу, що капіталізм, мовляв, вступає у таку добу, коли він розвиватиметься рівно, без ніяких розривів і криз. Несподівана ця криза була також і для правих зрадників, що їх виключили з Комінтерну і що докотилися до меншовицтва.

Для Комінтерну теперішня криза не є несподівана. Комінтерн до кризи передбачав. Для комуністів ясно, що вона являє собою тільки загострення тієї затьняної кризи, з якої капіталістичне господарство власне не вийшло за всі роки після світової війни. Теперішня небуває зростання світового безробіття являє собою тільки яскравий прояв того безробіття, що зробилося звичайним явищем в країнах капіталізму.

В Англії, наприклад, підросло ціле покоління людей, що безробіття знають більше, ніж роботу. Там частенько можна побачити людину, що не може знайти роботи протягом 5-6 років. До того ж часто це добре навчені робітники. Тепер у країнах капіталізму дави безробітних поповнюють переважно кваліфікованими робітниками, що їх викликають з виробництва. В той же час в Радянському Союзі, на біржах праці зовсім нема безробітних з якою-небудь кваліфікацією. В цьому, між іншим відмінність безробіття в Радянському Союзі і в капіталістичних країнах. Тоді як в капіталістичних країнах криза, то в Радянському Союзі аж надто бракує кваліфікованої робітничої сили.

Але не тільки безробіття вдарило на робітничу класу буржуазних країн. Разом з

ну країну і дасть її мільйони нових будівників соціалістичного суспільства. Турксиб — це радянська гордість, нова підвалина у виконанні п'ятирічки за 4 роки!

В. В.

ЧЕРВОНІ ПЕРЕДВІБОРЧІ ІСКРИ.

Панови Гіпс і Вудсвора, обидва "робітничі" послы до доміняльного парламенту наробили багато крику про вісімгодинний день праці та аскурацію проти безробіття.

"Дей ар бігайн де тайм" — сказав один англійський робітник, — зараз потрібно шістьгодинного дня праці, а то й менше. Але, коли вони думають обдурити легководущих робітників таким "радикалізмом", то "an tu it".

Вед. консервативна партія також клопочеться "робітничими" справами. Вибори, вибори.

Мейори великих міст західної Канади знов скликають конференцію для полагодження безробіття.

Таких конференцій відбувається ще багато, нім скінчуться доміняльні вибори.

Один англійський шапови робітник, що належить до панських політичних партій, сказав, що коли б він мав віддати свій голос на кандидата з НПП, то віддав би його скорше на комуністичного кандидата.

Я не бачу ріжниць між консерватами, лібералами, а лейборитами — сказав він, — бо вони всі разом старануться дати та нік не можуть. Лейборити доказали це у Великій Британії. Комуністи хоч "ту фар адвенс", але вони виходять з чимось новим, що відріжнюється від всіх інших старих політичних партій.

Так думає багато англійських робітників... Добре й те. З часом і вони підуть даліше в цю думанні.

Всі партії шадено приготуються до надходжчих доміняльних виборів. Консервати і ліберали реорганізують свої відділи по всіх округах, які ще від останних виборів перестали були існувати.

Урядовими в панських партіях бути дуже легко, вони не мають нічого до діла ані з демонстраціями безробітних, ані з ніякими іншими справами. Трохи похрюждуть перед виборами і на тім кіндається їхнє урядовання аж до других виборів.

Комуністична партія приготує до передвборчих мітингів літературу, промовці, програму. Панські політичні партії приготувать пивно й горівку і тим думають "збитувати" своїх противників, як такі будуть в їхніх округах.

В деяких округах в часі виборів пивно відиграє більшу ролу у виборчій кампанії, як література та промова.

"Укр. Голос" ще до цього часу не сказав, котра з панських політичних партій в цих виборах буде найліпше ставитися до "української справи".

Друкава.

ЛЮДИНА - МАШИНА "ТЕЛЕВОКС".

Це апарат, до якого можна телефонувати, скажімо зі служби, і згуклами спеціального свистка дати розпорядження. "Телевокс" може виконувати нескладні доручення, відчинити вікно, пустити вітрогон або пилосмок і т. д. за умовою, ясна річ, попереднього злучення з обслужняними речами. "Мозок" апарату складається з електроматнетних реле, що регулюють на телефонну струю і викидають ту чи ту функцію приладу, залежно від кількості і тембру свистків. Коли роботу, вже справлено, "телевокс" цим же телефоном умовними звуками дає знати про виконання.

Не забувайте про пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей"!

РЕВОЛЮЦІЙНІ ПОДІЇ В ІНДІЇ.

Як індійська буржуазія старается звести на манівці визвольну боротьбу багатомільйонного народу.

Англійська цензура вживає найсерйозніших заходів для того, щоб до преси не потрапили докладні інформації про події в Індії. Цензурується не тільки повідомлення газетних кореспондентів, а й приватні листи. Цим пояснюється неповнота і запізненість відомостей, що їх оголошуються в світовій пресі про розгортання революційного руху в Індії. Та не вважаючи на це змога змалювати досить ясну картину подій.

Безперечно, що масовий революційний рух в Індії далеко перейшов межу, на якій англійський імперіалізм думав затримати його за допомогою націоналістичних реформістів. Постанови лагорського конгресу були скеровані на те, щоб відвести революційний рух в ринище буржуазного радикалізму і в такий спосіб послабити й придушити його. Радикальна фракція резолюції лагорської сесії, обравши на голову Всеіндійського конгресу молодого Неру, кампанія громадської непокори, що її організував Ганді — все це мало цю мету. Індійська буржуазія мала надію затримати в своїх руках керівництво робітничим рухом, розминувши класову боротьбу індійського пролетариату на дрібні грішні політичного торгу з англійським імперіалізмом. Для цього на чолі руху й поставили "лівих" і дрібно-буржуазних діячів, на яких розраховували, як на далеко зручніших дезорганізаторів революційного руху, ніж старий Неру або інші центристи Всеіндійського конгресу.

Опереткова кампанія поручення соціальної монополії відбудувати за утримання англійської влади від серйозних репресій. Справді, від цих соціальних маніфестацій, від кількох сотень або тисяч мішків "протизаконної" добуті солі, основні англійського імперіалізму не захиталися б, а революційний рух відійшов би від правильно революційного настановлення. Але невдовзі англійським імперіалістам і індійській буржуазії довелося переконалися, що індійський пролетаріат не іде ні за Ганді, ні за молодим Неру. Величезні страйки, надто страйк на Півостровній Індійській залізничній лінії, а навпаки ширялися, обертуючись на величезний масовий рух робітничої класи, що вивав яскраво позитивні гасла класової боротьби. Уряд МекДоналда, що складається з соціал-уто-

довців, які мають величезний досвід в обдурюванні робітничих мас, вдався до маневру, що мав за мету підтримати так зване "ліве" крило Всеіндійського конгресу в його боротьбі за керівництво революційним рухом. Молодого Неру англо-індійська влада заарештувала тоді, коли його вплив у профспілках майже цілком зник, коли страйковий рух розвивався вже всупереч усім зусиллям буржуазних радикалів, що пролазили до керівних професійних органів. Цей арешт індійські реформісти і буржуазні радикали використали, щоб організувати рух протесту проти репресій застосованих до Неру. Стотисячні маніфестації, страйки протесту в Бомбей, в Калькутті та інших промислових центрах показали, що з цим маневром, певною мірою, пощастило. Окривши цими успіхами англійський імперіалізм повторили маневр, заарештувавши Ганді.

Але ці "успіхи" контр-революції не зможуть затримати розвитку подій. Перед англійським імперіалізмом повстає величезна загроза вимраз більшому селянському русі. Англо-індійська влада очевидно спочатку недооцінила можливих наслідків заклику до несплати податків, з якого почалася кампанія громадянської непокори в сільських місцевостях. Безперечно не передбачали подій, що потім розгорнулися, і індійські націоналістичні реформісти. Тяжке економічне становище основних мас індійського селянства загальновідоме. Англійське панування в Індії значною мірою ґрунтується на штучному збереженні феодально-капіталістичних експлуатацій селянства. Індійське сільське господарство має надзвичайно низький технічний рівень, а винятком великих капіталістичних плантацій, де експлуатація праці досягає найжорстокіших форм. Ще недавно англо-індійський уряд офіційно заявив, що він не визнає за можливе заборонити примусову сільсько-господарську працю. Велике безземелля, кабальна орента, розквіт лихварського капіталу, роблять основні маси індійського селянства об'єктом безумної експлуатації, в якій беруть рівну участь і англійський капітал, і індійські феодалі, і сільські лихвари.

На індійському сільському господарстві жорстоко позначилася світова економічна кри-

за. Бавовняник, чай, цукрові тростину пікуди збувати через світове перевиробництво, що супроводиться великим зменшенням цін. Неврожай минулого року спричинив голод у найгустіше заселених хліборобських районах об'єднаних провінцій. За таких обставин досить було однієї іскри, щоб селянський рух спалахнув, обернувшись і проти імперіалістів, і проти туземних експлуататорів. Це видно з петицій, що їх подали урядові МекДоналда індійські кизлі й поміщицькі об'єднаних провінцій. Хоча цензурована англійською владою інформація не дає відомостей про відмовлення платити оренду тощо, але вже з самого факту звертання індійських хліборобів до допомоги до англійського уряду видно, що селянський рух обернувся проти них.

Отож, центральна проблема — питання проведу селянським рухом. Із усіх даних, які маємо в пресі, із даних про закідоти в об'єднаних провінціях, із відомостей про повстання в північно-західному районі навколо Пешавара тощо, видно, що рух — це поки що окремі вибухи, які англійська влада намагається локалізувати. Одночасно стає очевидним, що буржуазні партії Всеіндійського конгресу намагаються стати на чолі цього руху, щоб не поступитися проводом пролетаріату. Те, що досі відомо про події в Пешаварі і навколишнього показує, що там члени Всеіндійського конгресу зробили саме таку спробу. Звісно, ми в даному разі маємо справу з контр-революційним заходом — стати на чолі селянського руху, щоб утримати його в межах, які відповідали б інтересам буржуазії. Цей захід буржуазії не першова.

Теоретично індійська буржуазія повинна прагнути до ревіндикації федалізму, але, що революційний протест розгортається за наявності численної і революційно настроєного пролетаріату, індійська буржуазія мусить найбільше боритися проти одностайного єднання поміж робітничим рухом і селянським рухом, якому пролетаріат дасть у цьому випадку оруту гвинти будівництва — кришко, чавун, метали ріжних кольорів, діє і людей, що збудують тракторний завод-вельетень, який має виконати волю робітничий і селян Союзу.

Харківський тракторобуд сепаратних послідає велике місце. Тому, так жваво тут по-сувається робота вперед. Ще недавно гадали закінчити будову цього заводу до 1932 року, а тепер цього плану змінило. Роботу прискорено, щоб закінчити будівництво до липня 1931 року. А на осінню

професійними організаціями стоїть величезне й важливе завдання — боритися проти спроб буржуазії скерувати революційний рух із революційного в ліберально-реформістський річище, роз'єднати його з селянським рухом, забрати провід до своїх рук і потім у спілці з індійськими поміщиками і з англійськими імперіалістами зупинити розвиток революції.

Не дурно преса англійської партії йраці так голосно заговорили про надання Індії прав домініону. Не дурно органи поміркованих консерваторів "Обсервер" заявив, що для Англії щастя, що в такий тяжкий для англійського імперіалізму момент біля влади стоїть, "робітничий" уряд. Недурно вся консервативна партія

ТРАКТОРНЕ БУДІВНИЦТВО В СРСР.

Безумне зростання сільського господарства і перебудова його на соціалістичний лад, нові мільйони колективізованих господарств, об'єднані у велике соціалістичне виробництво, десятки й сотні нових радгоспів — вимагають залізного коня — трактора.

Трактор має виконати величезне, вирішальне завдання — перетворити сільське господарство у безмежне поле колективів. За п'ятирічним планом на ланах Радянського Союзу мають працювати 250 тисяч тракторів.

Щоб виконати це завдання, потрібні фабрики й заводи, які виробляють трактори. Здійснюючи завдання п'ятирічки, будуються Сталинградський, Челябинський і Харківський тракторні заводи.

50 тисяч тракторів на рік, потужністю в 15-30 кіньських сил кожний! Перші партії тракторів дали осінню-засівний кампанія 1931 року! — Такі наказ п'ятирічки Харківському тракторобуду.

Ще недавно станція Лосєво звільняла собою тіху приміську станцію. Сьогодні тут кличове життя. Сотні вагонів з усіх кутків Радянського Союзу везуть гвинти будівництва — кришко, чавун, метали ріжних кольорів, діє і людей, що збудують тракторний завод-вельетень, який має виконати волю робітничий і селян Союзу.

Харківський тракторобуд сепаратних послідає велике місце. Тому, так жваво тут по-сувається робота вперед. Ще недавно гадали закінчити будову цього заводу до 1932 року, а тепер цього плану змінило. Роботу прискорено, щоб закінчити будівництво до липня 1931 року. А на осінню

пласкала Гендерсонові, як оборонцеві інтересів англійського імперіалізму, коли він виступив із заявою про англо-єгипетські переговори. Безперечно, англійські імперіалісти гадають, що МекДоналд уряд зуміє провести роботу кола об'єднання інтересів індійської контр-революції і англійського імперіалізму.

Індійські події мають світове значення. Індійські робітники і індійська сільська бідолаха борються нині на передових позиціях світового революційного руху. Завдання, що стоїть перед нашою і індійськими товаришами, потребує від них великого напруження революційної енергії, великої чіткості у поставі чергових завдань моменту.

(Комюніст)

КРОВАВЕ ПЕРШЕ ТРАВНЯ В ГРУБЕШОВІ.

Єднання селян з робітниками. — Поліція вбила одного селянина, а багатьох поранила. — Понад сто селян арештувала.

Ще на два тижні перед 1-шою травневим святом поліція перерева численні арештування в селі Грубешівщині. Арештовано секретаря пов. комітету Селянськ. Єдності т. Володимира Возника, заступника голови Якова Федорчука, Дачока й багато інших. Навпередодні самого свята арештування мали масовий характер, захоплюючи свідомих селян.

В дні 1-шого травня, не зважаючи на слотну погоду на тракті під Грубешевом біля села Черничина зібралось кілька сот селян із дооклішних сіл із транспарентами й прапорами, щоби піти походом до Грубешова і відставити разом із грубешівськими робітниками пролетарське свято.

На два кілометри перед Грубешевом загорднів походою дорогою відділ поліції. На стала сутичка. По стороні демонстрантів згинув селянин т. Володимир Редько (убитий кулею), тяжко ранено т. Антон

Гамуру (рана багнетом в плече), побито т. Степана Метюка (побито тяжко кольбами), поранено та потурбовано ще кількох селян. По стороні поліції є кількох потурбованих. Після цих подій настали нові арештування на цілій Грубешівщині, які тримають і досі. Арештовано понад сто осіб. На місце подій прибув прокуратор округ, суду в Замосцю. Найбільші арештування передені в селах Черничині і Метляні.

Убитого Володимира Редьку поліція поховала вночі з 2-го на 3-го травня. Радичі убитого домагались видачі тіла, але їм відмовлено.

Тов. Степан Метюк, побитий кольбами на демонстрації, сидить у тюрмі. Він плує кровю. Родини до побитих і ранених не допускають. Не допускають також харчів. (Через цензурні умовини львівська преса не подає далішніх подробиць цієї кровавої події.)

МІНІСТЕР ЮЗЕФСЬКИЙ ПОДОРОЖУЄ.

Юзефський відбуває наради з петлюрівцями та уніями. — Безробітні демонструють перед Юзефським у Львові. — Побачення Юзефського з Шептицьким.

Дня 8 травня ц. р. міністер Герік Юзефський, який відбуває тепер ілюстраційну подорож по "полуднево-східних воєводствах", приймав у львівському воєводстві на авеню ріжних каноніків, капеланів з "Народнього Дому" і петлюрівську братію.

Між ріжними "делегациями" знайшлась одна делегация, якої міністер не ждав. Перед воєводством зібралась многолюдна маса безробітних, яка вислала до міністра делегацию з домаганнями праці. Делегация зивилась в міністра й передала гоłos безробітних. Міністер говорив багато про крав, але прямої відповіді не дав. На увагу делегации, що поміж кризи є засоби на армію, міністер відповів, що армія потрібна на оборону країни. Делегация на закінченні запитала, яку відповідь має дати тисячам безробітних. Міністер і тим разом не дав прямої відповіді.

При розмові делегация безробітних із міністром Юзефським був присутній якийсь вищий урядовець, якого назвали "радоном". Коли делегация запитала, яку відповідь мають дати тисячам безробітних, урядовець вигинув через вікно, де хвилювала товпа безробітних, очікуючи на відповідь

міністра; і зауважив велимудро, що не бачить тисяч тільки десятки. Відповиди, яку дали делегата панови раднови, преса не подає з цензурних оглядів.

Знамена авдєнція.

"Век Нови" з 10 травня ц. р. вичислюючи кого привів міністер Юзефський на авеню у Львові, подає на одному з перших місць прізвище д-ра Романа Дашкевича, організатора унідсько-радикальних "Лугів" по наших селах.

Ця авдєнція надзвичайно знаменна. "Український Голос" у Перемішлі повисив з заміром видати позамергерове видання з цього приводу.

Юзефський - Шептицький

Міністер Юзефський, зложив з нагоди перебування у Львові візит ріжним "достойникам" в рясі і шовлю. М. ін. відвідав колишнього польського графа, а тепер митрополита греко-католицької церкви Андрія Шептицького Шептицького.

Капіталізм робить з часопища капіталістичні підприємства, знярадя наживи для багатих і знярадя одурюванню працюючих.

Капіталізм робить з часопища капіталістичні підприємства, знярадя наживи для багатих і знярадя одурюванню працюючих.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЯДНОПТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиникий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиникий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиникий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"БОРОВА МОЛОДЬ" — одиникий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на имя кожного часописа зокрема, або на имя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd. Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На західному фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургарт.

(3)

(Продовження)

Качинський уже був сердитий. — "Чи тобі треба колінебудь скінчити, чи ні? Ти одержав харч не на вісімдесят чоловіка, а на другу сотню. Годі! Целі і видаси. Друга сотня — це ми".

Ми наступили на хлопця. Ніхто його не любив, він же не раз був винен у тому, що ми одержували в шандях їжу холодною та запізно, бо він не наважувався підійти ближче зі своїм казаном, як тільки вогонь від гранат трошки дужав, так що наші посланці мусіли ходити по їжу куди далі, ніж посланці інших сотень. Бульке з першої сотні був краший хлопцев. Він був, правда, жирний, як хом'як узимку, але він тгав сам, коли треба було, казани аж на передню лінію.

Ми були якраз у відповідному настрої і напевно дійшли би до білки, коли б не з'явився наш сотенний. Він ситав, яка причина сварки, і покищо сказав лише: "Так, ми вчора мали великі втрати".

Потім він заглянув до казана. "Хвасюлі, здається, смачна".

Помідора хитнула головою: — "Варилася з м'ясом та жиром".

Ляйтенант глинув на нас. Він знав, що у нас було на дуці. Він знав ще багато дечого, бо між нами виріс, прибув у сотню, як підфіцер. Він підняв це раз покришку з казана й понохав. Відходячи, він сказав: "Принесіть і мені тарілку цього. А порції всі розподіліть. Вони нам пригодяться".

Помідора мала бараняче обличчя. Тягденташовав навколо неї.

"Це тобі нічого не зашкодить! Він так ставиться, наче б задував провинійський відділом. А тепер розпочинай, старий салокрад, та не поминись у рахунок".

"Щоб ти повісився!" — зафуркала помідора. Вона луснула; це було вище за її розуміння, вона більше нічого не розуміла. І наче б на те, щоб показати, що їй однаково, вона ще добро-хоть розподіляла по півфунта штучного меду на душу.

Сьогодні справді гарний день. Навіть пошта прийшла; майже кожний має декілька листів та часописів. Тепер ми відємо на луку поза бараками. Кроп несе під пахвою круглу покришку барильця з-під маргарину. На правому краю луки збудовано великий масовий відхідник, стійку, криту будівлю. Але це для рекрутів, які ще не навчилися все використовувати. Ми шукаємо чогось кращого. Всюди стоять розкидані, ще маленькі окремі ящики для цієї мети. Вони чотирикутні, чисті, зроблені ціл-

ком з дерева, щільно збиті, з бездоганим зручним сидінням. З боку прироблені ручки, так що їх можна переносити. Ми троє зручно сідаємо собі кружка. Раніш, як через дві години, не встанемо.

Я ще пам'ятаю, як ми спочатку, ще рекрутами в касарні, соромилися, коли доводилося користуватися спільним відхідником. Дверей там нема, двацять чоловіка сидять один поруч одного, як на залізничі. Їх можна всіх зразу бачити; салдат повинен завжди бути під доглядом. Тимчасом ми вивчилися більше, ніж перемагати свою соромливості. З часом ми засвоїли багато дечого іншого.

Тут на полі ця справа просто насолода. Я вже не знаю, чому ми раніше так боязко проходили повз ці речі, вони ж такі натуральні, як те, що треба їсти та пити. І про це можна було б і не говорити, коли б воно не відогравало такої важливої ролі у нас, і не було б якраз у нас нове — для інших це була вже відома річ. Салдат свій шдунок та травлення відчуває більше, ніж кожний інший чоловік. Три черги свого запасу снів він загубив, і як вирази найвищих радощів, так і вирази найлішого обурення знаходять тут своє соковите підкреслення. Неможливо висловитись в інший спосіб так стисло та ясно. Наші сім'ї та наші вчителі будуть добре дивуватись, коли ми повернемось додому, але це тут уже стало універсальною мовою.

Для нас усі ці речі знову набули невинного характеру, завдяки тому, що відбувалися на людях. Ще більше, вони для нас такі звичайні, що зручно відбути їх має для нас таке саме зна-

чення, як, наприклад, гарний, затишний преферанс. Недаром для балаканин усюкого роду виникла назва "відхідникові балачки"; це мисли вських плоток, вони замінюють клуб.

В цей час ми почували себе краще, ніж у якомусь розкішному приміщенні з блиск кахель. Там може лише бути гігієнічне; а тут прекрасно.

Це чудові, безжурні години. Над нами блакитне небо. На обрії висять ясно освітлені нерухомі жовті бальони та білі хмарки гарматин. Інколи, гаяючись за літаком, вони, як колоски, здіймаються вгору.

Як дуже далекий грім, чути приглушений гуркіт фронту. Джемлі, що пролітають, уже заглушають його.

А навколо нас запашина лука. Нижні стеблинки трави колишуться, білі метелики, наближаючись, кодиваються в м'якому теплом вітрі пізнього літа, ми читаємо листи та часописи й куримо; ми здійснюємо шапки і кладемо їх поруч, вітер грає нашим волоссям, він грає нашими словами та думками.

Три ящики стоять серед промисного, червоного маку. Ми кладемо покришку маргаринового барильця собі на коліна. Маємо гарну підставу для гри в скат. Кроп має карти при собі. Можна було би вічно так сидіти.

(Далі буде)

Не забувайте про пресовий фонд одної української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

ІДЬТЕ ВСІ НА ПЕРШІЙ ПІКНІК!

ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ДІМ У ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 8 ЧЕРВНЯ 1930 РОКУ НА ФАРМІ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Робітники й Робітничі! Проведіть неділю на свіжому повітрі, далеке від міста, серед природи.

ІДЬТЕ ВСІ НА ПІКНІК І КЛИЧТЕ ДРУГИХ!

ЯК ІХАТИ: Беріть стріт кару "Килдонан" і їдьте нею аж до міста. Там треба перестати на "Сейнт Пола" кару.

Вразі непогоди на пікнік, відбудеться в неділю, 8-го червня, в год. 2.30 по полудні, в Укр. Роб. Домі ШКАВА ЛЕКЦІЯ.

НЕ СІДИТЬ В СЕРЕДУ, 4 ЧЕРВНЯ, ВЕЧЕРОМ ВДОМА. ІДІТЬ ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Зараз боєві робітничі організації клеють усіх робітників, робітничі вступати в новий і так розгорнутий революційний кампанію на революційному класовому фронті.

ЧЕРВОНИЙ ПРОФСОЮЗ І ЗАВДАННЯ ЙОГО У ВИЗВОЛЕННІ БОРОТЬБИ ПРОЛЕТАРІАТУ.

Одне тема доповіді, який виступить тов. Ф. ПІСНИКІС цієї середи, 4 червня, в 9 годині вечером в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу.

ХТО БАЖАЄ ВЧИТИСЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СЛОВІ І ПИСЬМІ?

Освітній комітет при відділі ТУРФДім у Вінніпегу влаштує на літні місяці, ЛІПЕНЬ І СЕРПЕНЬ, курс англійської мови.

ЗАМОВЛЯЙТЕ І ПОШИРЬОЙТЕ МАСОВО НАЙНОВІШУ БРОШУРУ

що її видав Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство з нагоди процесу над петлюрівською ефреміщиною в Харкові п. н.

ГАНЕБНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕТЛЮРІВЩИНИ

В брошурі зібрані матеріали про діяльність цієї змовницької організації на території Радянської України на основі передсудових знаєнь самих керівників "СВУ".

БРОШУРА МАЄ 62 СТОРОНИ ДРУКУ ВЕЛИКОГО ФОРМАТУ І КОШТУЄ ЛИШЕ 10 ЦЕНТІВ.

Організація, що замовляють для розповсюдження більшу кількість, дамо великий опуст.

Замовлення засилайте так само на адресу:

THE WORKERS & FARMERS PUBLISHING ASS'N. 509 PRITCHARD & MCGREGOR STS., WINNIPEG, MAN.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ТРАНСКОНА, МАН.

Цим повідомляється всім членам відділу ТУРФДім в Трансконі, що в п'ятницю, 6 червня, відбудеться ДІЛОВИ ЗБОРИ відділу ТУРФДім.

В суботу, 7 червня, відбудеться в УРД в Трансконі ВЕЛИКА ЗАБАВА з доброго музичного, яка буде грати вранці та ввечері.

УВАГА! ЛЕГІРИЖ КОЛГОРСТ І ОКОЛИЦЯ!

Старинним Комуністичній Партії Канади в Ледбриджі Колгорст, устроюється в неділю, 8 червня, коло ріки на старій місці ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК.

Цим подаємо до відома всім фармерам і робітникам в Смоу Леґс і околиці, що відділ ТУРФДім з Пакан, Ата, відірає в п'ятницю, 6 червня, в Укр. Роб. Домі в Смоу Леґс Ата, сільну комедію на НЕДОРОСТОК.

УВАГА! ПАКАН І ОКОЛИЦЯ!

Цим подаємо до відома всім фармерам і робітникам в Смоу Леґс і околиці, що відділ ТУРФДім з Пакан, Ата, відірає в п'ятницю, 6 червня, в Укр. Роб. Домі в Смоу Леґс Ата, сільну комедію на НЕДОРОСТОК.

УВАГА! ПІКНІК!

Старинним відділу ТУРФДім в Венуер, Б. К., відбудеться в неділю, 8 червня, в Укр. Роб. Домі в Смоу Леґс Ата, сільну комедію на НЕДОРОСТОК.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛУ Р.З.Т. У ВІННІПЕГУ

— відбудуться —

В П'ЯТНИЦЮ, 6 ЧЕРВНЯ В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Обов'язком всіх членів є прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Приходіть до сали треба виказатися членською книжечкою.

Нових членів радо вітаємо. Вкладки приймається від години 7-ої вечером.

ПЕРШИЙ ПРОЛЕТАРСЬКИЙ ПІКНІК В ТОРОНТО

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 8 ЧЕРВНЯ НА ПЛОЩІ ГОМБЕР ВЕЛІ

Добра музика і програма, як також холодні напівки чекають вас. Беріть стріткарку Баур Карп Вест і їдьте нею до самого міста, а там стріне вас пікніковий комітет.

ДРУГИЙ РІЧНИЙ ПІКНІК.

Старинним Індустріальною Юніі Годових Робітників в Торонто — відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 29 ЧЕРВНЯ 1930 в 11 годині рані

НА ПЛОЩІ ГОМБЕР ВЕЛІ ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК.

В програму пікніку будуть входить спорт, музика і різні забави. Приходіть і проведіть весело — вільний час.

Як іхати: Беріть стріткарку Баур Карп Вест і їдьте до кінця лінії, а там буде чекати на вас пікніковий комітет.

ПУБЛІЦИСТИЧНІ ЗМАГАННЯ BOXING

В ЧЕТВЕР ВЕЧ. 12 ЧЕРВНЯ В АМФІТЕАТРІ

між FRANK BATTACIA І PATSY POLLOCK

Є це змагання, які кожний повинен побачити.

Тикети на продаж в суботу, 7 червня в Френкс Кафе

ЦІНИ \$3.00, \$2.00, \$1.50 і \$1.00.

Замовлення разом з гринами посилайте на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

600 SELKIRK AVENUE — WINNIPEG, MAN.

DR. F. RYBAK (M.D., C.M., L.M., C.C.) Лікар, оператор і акушер з довголітньою практикою в шпиталях Вінніпегу, Шіґаго й Монреалю.

СВЯТКУВАЛИ ПЕРШЕ ТРАВНЯ. Веланд, Онт. Під проводом компартії трудящих Веланд святкували Перше травня концерт-митингом в УРД.

ВІДІШОВ ВІД НАС НАЗАВЖДИ. Монреал, Кве. Діармося сумною вісткою, що в п'ятницю, 16 травня помер тов. Сана Шарков.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ — відбудуться — У ВІВТОРОК, 3. ЧЕРВНЯ в сали Укр. Роб. Дому.

ПІКНІК В МОНРЕАЛІ! Організація українських робітничих в Монреалі і Турко, відбудеться в неділю, 8 червня, в околиці Ст. П'єр ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК.

ДР. І. С. ЧАЙКІВ Лікар і оператор (B.A. M.D.) Спеціаліст по венеричним недугам і спеціаліст-акушер

РОБІТНИЧА КО-ОПЕРАТИВА У ВЕСТ ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ. Ново-заснована Робітнича Ко-оператива має на складі грочерію і м'ясо.

УКРАЇНСЬКА АПТЕКА В ТОРОНТО Має на складі всі старорарівні і канальські ліки та лікви.

РОТНБАРТ'С ДРУГ СТОРЕ 594 DUNDAS STREET, W. TORONTO, ONTARIO

ЗНАМЕНИТИЙ ВІДВЕЛІЙНИЙ МАТЕРІАЛ Високо доброї якості лембер і матеріали для викичування хат в середині.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ Лікар, акушер і оператор (M.D., C.M., L.M.C.C.) з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфе.

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ Робимо убрания до міри з доброї матерії і сукна.

ДР. І. МЕГАС Оператор, лікар, акушер Найновіша екс-рей машина.

ДР. ДЖ. БІБЕР Лікар, оператор і акушер. Електричні машини до лічення недуг.

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ — перероблені і нові, напірава і чистення. Здоволення гарантується.

ПРОДАЮ ФАРМУ в Ст. Роберт, Ман. Зороного і засяного є 94 акри с хата, гредж, карниці.

ПРОДАЮ КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ в містечку, в яким є сім сот населення. Робити знаходяться в добрім положенні.

ПРОДАЮ МОДЕРНИЙ МУРОВАНИЙ ДІМ на 5 кімнат. До нього і сирні карні бляшки.

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).

ПРОДАЮ СВОЇХ БРАТІВ, Івана Бабіна (Олекси) і Николая Драбока (Петри).